

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 24CoP/16/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8319201729
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eliška Wagshalová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8319201729.2

Rozhodnutie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Elišky Wagshalovej a členiek senátu JUDr. Antónie Kandravej a JUDr. Ingrid Kalinákovej v právnej veci starostlivosti súdu o mal. N. N., H.. XX.XX.XXXX, v konaní zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny D. a toho času plnoletú N. N., H.. XX.XX.XXXX, za účasti rodičov S.. K. N., H.. XX.XX.XXXX B. A. N., H.. XX.XX.XXXX, obaja bytom E. XXX, D., zast. JUDr. Michaelou Šterbákovou, advokátkou so sídlom advokátskej kancelárie Kováčska 40, Košice, o návrhu starej matky Z. M., H.. XX.XX.XXXX, bytom E. XXXX/X, D., zast. JUDr. Ľubomírom Hudákom, advokátom so sídlom advokátskej kancelárie Mierová 87, Humenné, v konaní o úpravu styku s blízkou osobou, o odvolaní rodičov detí proti rozsudku Okresného súdu Humenné č. k. 8P/117/2019-95 zo dňa 16.09.2020 takto

rozhodol:

I. Zastavuje konanie vo vzťahu k N. N..

II. Mení rozsudok vo výroku o úprave styku s mal. N. tak, že stará matka je oprávnená stretávať sa s mal. N. poslednú nedeľu v každom druhom kalendárnom mesiaci v čase od 14.00 hod. do 15.00 hod. tak, že si mal. v mieste jej bydliska prevezme a po skončení styku ju na rovnakom mieste rodičom odovzdá.

III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

I. Predmet konania

1. Navrhovateľka, stará matka detí, doručila súdu prvej inštancie dňa 18.04.2019 návrh na úpravu jej styku v čase podania návrhu s maloletými deťmi.

II. Obsah napadnutého rozhodnutia

2. Okresný súd Humenné ako súd prvej inštancie (ďalej aj ako „súd“) rozhodol vo veci rozsudkom č. k. 8P/117/2019-95 zo dňa 16.09.2020 tak, že cit.:

„Stará matka je o p r á v n e n á sa stretávať s mal. N. N., nar. XX.XX.XXXX a mal. N. N., nar. XX.XX.XXXX každú prvú a tretiu nedeľu v mesiaci v čase od 14.00 hod. do 15.00 hod. tak, že si maloleté v mieste ich bydliska prevezme a po skončení stretnutia ich na rovnakom mieste rodičom odovzdá.“

3. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie právne odôvodnil podľa ust. § 25 ods. 1 až 5 zákona č. 36/2005 Z.z. (ďalej len „Zákon o rodine“).

4. Súd mal vykonaným dokazovaním preukázané, že dôvodom nestretávania sa starej matky so svojimi vnúčatami sú najmä konfliktné vzťahy medzi rodičmi a starou matkou pre prebiehajúce súdne spory o

majetok. Rodičia hodnotili vzťah starej matky ako odťažitý a chladný a tento majú deti vnímať, preto nemajú mať záujem na stretávaní. V konaní nebol preukázaný daný dôvod na zákaz stretávania detí so svojou starou matkou a nebol daný dôvod na upieranie práva na ich vzájomné stretávanie. Rodičia síce majú rozhodujúcu úlohu pri určovaní výchovy detí, ale kontakt v rozsahu súdom určenom nemá dôvod narušiť stabilitu prostredia detí, ani narušiť ich ďalší vývoj, naopak môže byť pre deti prínosom (samozrejme pri zmene postoja rodičov), preto stretávania vnúčať so starou matkou ich majú vzájomne obohatiť po citovej, rodinnej a výchovnej stránke. Je na starej matke, aby využila možnosť byť s dievčatami tak, aby sa im venovala a bola pre nich prínosom v tom, čo môže poskytnúť iba starý rodič, uvedomiac si, že majetkové spory medzi navrhovateľkou a rodičmi detí nesmú byť prekážkou stretávania a dievčatá nesmú byť do týchto sporov nikým zaťažované. Konanie o úprave styku je konaním, ktoré súd môže začať aj bez návrhu, môže prekročiť návrhy účastníkov a prisúdiť viac, než čoho sa domáhajú aj vtedy, ak sa konanie mohlo začať aj bez návrhu, preto súd priznal viac, než bolo požadované v návrhu, lebo deti aj stará matka žijú v rovnakom meste a dokonca na rovnakej ulici, iba na inom súpisnom čísle.

III. Obsah odvolania rodičov a vyjadrenia k odvolaniu

5. Proti tomuto rozsudku podali v zákonom stanovenej lehote odvolanie rodičia detí. Namietali nesprávne skutkové zistenia i nesprávne právne posúdenie veci súdom prvej inštancie, majúce za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Žiadali napadnutý rozsudok zmeniť a návrh starej matky zamietnuť. Rodičia detí v odvolaní vecne argumentovali tým, že napadnuté rozhodnutie je arbitrárne, trpí podstatnými vadami, je vnútorne rozporné, obsahuje interpretáciu, ktorá je v extrémnom rozpore s prioritami spravodlivosti, nijako sa nezaobrá pre vec významnými argumentmi, ktoré v konaní predkladali rodičia a kolízny opatrovník a vôbec nereflektuje povinnosť súdov pri rozhodovaní vykladať ustanovenia právnych predpisov v súlade s ústavnými princípmi a ľudskými právami a v prípade maloletých detí v súlade s princípom najlepšieho záujmu dieťaťa. Odôvodnenie napadnutého rozhodnutia obsahuje spolu 12 bodov, avšak zhodnotenie dôkazov, skutkové a právne posúdenie veci je mimoriadne stručné a obsiahnuté v niekoľkých krátkych bodoch (9.,10.,11.). Z rozsudku vôbec zrozumiteľne a presvedčivo nevyplýva, prečo súd aplikoval § 23 ods. 2 a § 111 písm. c) zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP). Súd v napadnutom rozhodnutí neposkytol žiaden zmysluplný argument, prečo rozhodol ultra petitem. Bývanie na jednej ulici nie je relevantný a akceptovateľný dôvod pre výrazný autoritatívny zásah do práv a povinností maloletých detí pri zohľadnení najlepšieho záujmu dieťaťa. Súd absolútne odignoroval hmotnoprávne podmienky v zmysle Zákona o rodine, keď súd môže upraviť aj bez návrhu stretávanie blízkych osôb dieťaťa s dieťaťom pri splnení dvoch podmienok. Rodičia maloletých detí v konaní opakovane upozorňovali, že existujú okolnosti, ktoré bránia možnosti konať a rozhodovať o podanom návrhu, t. j. existencia súdnych sporov medzi starou matkou a matkou detí a s tým súvisiace riziko zaťažovania detí obsahom sporov medzi dospelými. Súd v napadnutom rozhodnutí nezodpovedal základnú otázku, prečo považoval za vhodné upraviť styk maloletých detí so starou matkou. V konaní bolo preukázané, že vzťahy medzi starou matkou a maloletými deťmi nikdy neboli obzvlášť vrúcne a intenzívne. Súd nijako nereflektuje skutočnosti, že medzi starou matkou maloletých detí a matkou maloletých detí sú dlhoročné súdne spory a nepriateľské vzťahy a že stará matka je pripravená maloleté deti do tohto sporu vťahovať a deti ním zaťažovať. Ďalšie pochybenie súdu spočíva v hodnotení vykonaných dôkazov a je zjavné z bodu 10. odôvodnenia. Súd síce cituje časť správy kolízneho opatrovníka, ale len jedinú vetu, ktorá však v kontexte celej správy nadobudne úplne iný význam. Stanovisko orgánu sociálnoprávnej ochrany detí jednoznačne vyjadruje názor, že nie je vhodné deti vystavovať stretnutiam so starou matkou. Názor detí bol zisťovaný v domácom prostredí s každou z dievčat osamote v ich detských izbách bez prítomnosti iných osôb. Obe deti sa vyjadrili v tom zmysle, že netúžia sa so starou mamou stretávať. Rodičia detí v konaní avizovali, že dcéra N. dovŕši plnoletosť dňa 15.10.2020 a v tejto súvislosti upozornili, že súdne rozhodnutie bude ukladať určitú povinnosť (styku s babkou) už plnoletej N.. Rodičia namietali, že súdne rozhodnutie zakladá nerovnakú pozíciu medzi dvoma milujúcimi sa sestrami (povinnosť stretávať sa s babkou len u jednej zo sestier; keďže druhá už je plnoletá a takúto povinnosť jej nemožno uložiť).

6. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu rodičov uviedol, že dňa 15.10.2020 dovŕšila N. plnoletosť. Napriek tomu, že na základe práce s rodinou nadobudol dojem, že stará matka má skutočný záujem o stretávanie sa s deťmi a deti majú právo na rozvíjanie vzťahov aj so širšou rodinou, neexistuje záruka toho, že deti nebudú vťahované do dlhoročných sporov rodičov a starej matky, resp. širšej rodiny zo strany matky. Obidvom stranám bola zo strany kolízneho opatrovníka ponúknutá pomoc pri riešení

vzťahu medzi starou matkou a matkou detí na referáte PPS, ktorú odmietli. Kým sa nezlepšia vzťahy práve medzi matkou a starou matkou, nebude v záujme detí upraviť ich stretávanie so starou matkou. Stále hrozí riziko, že obidve strany budú deti vťahovať do ich sporu a deti po stretnutiach so starou matkou budú vystavované prílišnému napätiu a nevhodným otázkam zo strany rodičov.

7. Stará matka vo vyjadrení k odvolaniu rodičov žiadala napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť. Zo strany rodičov je nenávisť k starej matke a z tohto dôvodu chcú zabrániť jej styku s maloletými deťmi, čo je nedôvodné a v rozpore aj so samotným právom, ktoré vychádza z Ústavy SR a Dohovoru o právach dieťaťa. Súd chcel zistiť skutočný stav aj názorom detí a ich vypočutím, čo rodičia ignorovali a ich účasť nezabezpečili. Preto tu neobstojí ani tvrdenie rodičov ohľadne záverov kolízneho opatrovníka, keďže súd má právo vypočuť detí a taktiež kolízny opatrovník po rozhovore so starou matkou upustil od úvahy o nie skutočnom záujme starej matky. Tvrdenie o tom, že zo strany starej matky by mohlo ísť o pomstu rodičom, je len účelovým a ničím nepodloženým tvrdením zo strany rodičov, ktoré nebolo doteraz preukázané a preto je irelevantné.

8. K vyjadreniu starej matky sa vyjadrili rodičia detí. Uviedli, že kolízny opatrovník počas celého konania vystupuje ako ochranca práv detí a konzistentne tvrdí, že nie je v ich záujme súdom nariadiť stretávanie so starou matkou. Rodičia už vo svojich predchádzajúcich podaniach podrobne vysvetlili, prečo nepovažovali za nutné a vhodné vystaviť svoje deti výsluchu na súde. Tieto podania sú obsahom súdneho spisu, ale súd ich vôbec nevzal na zreteľ. Je nepochybne preukázané, že obe deti svoj vlastný názor na stretávanie sa s navrhovateľkou jednoznačne prejavili pred kolíznym opatrovníkom. Rodičia opakovane konajúcemu súdu jednak tvrdili, že mienia chrániť svoje deti od konfliktných situácií a jednak predkladali dôkazy o tom, že súdne spory iniciuje navrhovateľka. Práve tieto súdne spory sú vážnou prekážkou pre mocenské nariadenie povinného stretávania sa detí s osobou, ktorá je v otvorenom konflikte (vrátane súdnych sporov) s matkou týchto detí, avšak tieto okolnosti súd v napadnutom rozhodnutí nijako nevyhodnotil.

IV. Hodnotenie odvolacieho súdu

9. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) ako súd odvolací po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), oprávneným subjektom - účastníkom konania v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 2 v spojení s § 357 písm. d/, g/ CSP) po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie bez viazanosti rozsahom (§ 65 CMP) a dôvodmi odvolania (§ 66 CMP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 329 ods. 1 CSP), keď deň vyhlásenia rozsudku bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli súdu a v elektronickej podobe na webovej stránke súdu v ten istý deň, ako sa vyvesil na úradnej tabuli a dospel k záveru, že konanie vo vzťahu k N. je potrebné zastaviť a vo vzťahu k mal. N. rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť.

10. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu s poukazom na obsah preskúmaného rozsudku bolo posúdiť, či sú splnené zákonné podmienky a dané skutkové okolnosti pre úpravu styku starej matky v čase podania návrhu s maloletou N. a maloletou N..

11. Zo skutkových zistení súdu prvej inštancie je zrejmé, že v súčasnej dobe, už asi 2 roky, sa navrhovateľka - stará matka s vnučkami nestretáva, nakoľko ich rodičia jej nedovoľujú sa s deťmi stretávať. Navrhovateľka žiadala upraviť styk s deťmi každé 2 mesiace, a to poslednú nedeľu každý druhý mesiac v čase od 14.00 hod. do 15.00 hod. s tým, že si maloleté prevezme a po ukončení styku odovzdá v mieste bydliska ich rodičov. Je zrejmé, že vzťahy medzi rodičmi detí a navrhovateľkou sú vážne narušené z dôvodov existujúcich súdnych sporov, ktoré iniciovala navrhovateľka proti matke detí. Navrhovateľka tvrdí, že rodičia zakazujú deťom styk s ňou, na druhej strane N. sa vyjadrila, že im matka nebráni stretávať sa so starou matkou.

12. Rodičia detí v podanom odvolaní namietali nesprávne skutkové zistenia i nesprávne právne posúdenie veci súdom prvej inštancie, majúce za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, žiadali návrh navrhovateľky zamietnuť. Vo vyjadrení k návrhu uviedli, že maloleté deti nemali ani len príležitosť vytvoriť si úzky a vrúcny vzťah so starou matkou. Vzťahy maloletých detí s navrhovateľkou neexistujú, citové

väzby sa doteraz nevytvorili, preto niet čo rozvíjať a budovať a nejestvuje ani riziko spojené s pretrhnutím existujúcich väzieb. Navrhovateľka je s matkou maloletých detí je v dlhoročnom súdnom spore, pričom navrhovateľka podala žalobu na svoju dcéru - matku maloletých detí. Pochopiteľne, medziľudské a rodinné vzťahy zodpovedajú kvalitou tejto situácii. Táto situácia prirodzene prináša otázku, aká je úprimnosť a autenticita správania navrhovateľky a ako možno veriť jej deklarácii o skutočnom cite a záujme o maloleté deti, keď zároveň neváha matku svojich vnučiek vystaviť všetkým neprijemnostiam v rámci súdneho konania a predovšetkým rodinné vzťahy degradovať na úroveň boja o majetok. Správanie navrhovateľky je zamerané výlučne na získanie rodinného domu do svojho vlastníctva.

13. Kolízny opatrovník vypočul mal. deti, pričom obe sa vyjadrili, že sa s navrhovateľkou nechcú stretávať. Zastáva názor, že maloleté deti majú právo aj na rozvoj a budovanie vzťahových väzieb s inými blízkymi osobami, čo ich môže obohatiť po ich citovej, rodinnej aj výchovnej stránke. Vzhľadom ku komunikačnej bariére medzi rodičmi a celou širšou rodinou zo strany navrhovateľky, maloleté deti budú starú matku verbálne odmietať do doby, kým sa celá situácia v rodine neupokojí. Vzťahy v rodine sú tak vážne narušené, že kolízny opatrovník nevie posúdiť, aký dopad na zdravý najmä psychický vývin maloletých detí by mala úprava ich styku so starou matkou súdnym rozhodnutím. Úprava styku so starou matkou v danej situácii by mohla deti postaviť do pozície, kedy by si prostredníctvom nich obe strany riešili svoje spory a zo strany starej matky by, i keď nepriamo, mohlo dôjsť k snahe ovplyvniť deti a pritiahnúť ich na svoju stranu.

14. Na základe takto zisteného skutočného stavu odvolací súd právne uzatvára:

15. Podľa § 25 ods. 5 Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia odsekov 1 až 4 sa použijú primerane.

16. Podľa § 116 Občianskeho zákonníka, blízkou osobou je príbuzný v priamom rade, súrodenec a manžel; iné osoby v pomere rodinnom alebo obdobnom sa pokladajú za osoby navzájom blízke, ak by ujmu, ktorú utrpela jedna z nich, druhá dôvodne pociťovala ako vlastnú ujmu.

17. V citovanom ustanovení § 25 os. 5 Zákona o rodine zákonodarca v súlade s čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa zakotvil možnosť úpravy styku dieťaťa aj s blízkymi osobami. Dieťa má právo nielen na zachovanie vzťahov so svojimi rodičmi, ale aj právo na zachovanie totožnosti a rodinných záväzkov v súlade so zákonom. Keďže § 25 ods. 5 druhá veta odkazuje na primerané použitie odsekov 1 až 4, styk dieťaťa s týmito blízkymi osobami môže byť aj predmetom dohody medzi rodičmi podľa § 25 ods. 1. Súčasná moderná právna úprava, ktorá plne rešpektuje záujem dieťaťa ako prvoradé hľadisko, akceptuje, že dieťa môže mať ku svojim starým rodičom alebo iným príbuzným silné citové väzby, tieto osoby mohli pomáhať pri jeho výchove už od malička a dieťa je na nich citovo naviazané a prerušenie stykov s nimi by mohlo narušiť stabilitu výchovného prostredia, jeho duševný a citový rozvoj a pod. Akceptuje sa potreba dieťaťa rozvíjať pozitívne rodinné vzťahy aj so širšou rodinou, s ktorou má citové väzby. Súd však musí prihliadať aj na vek, zdravotný stav a pod. týchto príbuzných. Súd musí so zreteľom na vek a rozumovú vyspelosť dieťaťa uvážiť aj jeho názor. Záujem dieťaťa však nie je pri úprave styku s blízkymi osobami jediným kritériom. Druhým podstatným kritériom je to, že tento styk vyžadujú pomery v rodine, ktoré bude žiaduce zisťovať aj v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí. Úprava prichádza do úvahy vtedy, ak absentuje kontakt medzi rodičmi a blízkymi osobami dieťaťa. Pri rozhodovaní o rozsahu styku je pritom dôležité zväžiť okolnosti na strane maloletého dieťaťa, jeho vek, zdravotný stav, denný režim, ako aj okolnosti v danom prípade na strane starej matky rodičov, ich vzájomný vzťah, ich časové a ekonomické možnosti, rodinné pomery, vzdialenosť medzi bydliskom dieťaťa a starých rodičov podobne.

18. Odvolací súd oboznámiac sa so skutočným stavom a napadnutým rozhodnutím konštatuje, že sa stotožnil so závermi súdu prvej inštancie, že v danom prípade sú splnené podmienky na vyhoviecie návrhu navrhovateľky a úpravu jej styku s mal. N.. Bolo preukázané, že vyššie citovanými ustanoveniami Zákona o rodine priznané právo starej matky, ktorá je blízkou osobou, ale i dieťaťa na stretávanie sa, je dané. Samotná skutočnosť, že maloleté dieťa nemalo zatiaľ možnosť, prípadne nemá vytvorené citové väzby s navrhovateľkou, bez ďalšieho nie je dôvodom pre zamietnutie návrhu na úpravu styku mal. N. s navrhovateľkou, práve naopak, javí sa potrebné a je v záujme maloletej, aby rozvíjala vzťahy so starou matkou a vybuodovala si s ňou citovú väzbu.

19. Podľa názoru odvolacieho súdu je v záujme mal. dieťaťa, aby aj napriek zložitej situácii v rodine, nebolo vytŕhané zo širšieho rodinného prostredia a predovšetkým je právom každého mal. dieťaťa udržiavať citové vzťahy medzi najbližšími príbuznými, čo stará matka nepochybne je, preto za daného stavu sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie o potrebe upraviť styk navrhovateľky s mal. N..

20. Pokiaľ však ide o úpravu rozsahu stretávania, odvolací súd vo vzťahu k odvolacej námietke rodičov detí, že súd prvej inštancie rozhodol ultra petitem, uvádza, že v danom prípade ide o konanie, ktoré sa týka úpravy styku blízkej osoby s maloletým dieťaťom. Navrhovateľka žiadala upraviť styk s deťmi tak, ako je uvedené vyššie, pričom súd prvej inštancie prekročil návrh navrhovateľky a určil širší styk, než to požadovala navrhovateľka dôvodiac, že ide o konanie, ktoré sa mohlo začať aj bez návrhu (§ 40 CMP), a zároveň navrhovateľka a jej vnúčatá bývajú v tom istom meste a na rovnakej ulici. Takýto postup súdu prvej inštancie považuje odvolací súd za nesprávny, keďže v konaní neboli preukázané silné citové väzby dieťaťa s navrhovateľkou, a tieto je potrebné v záujme maloletej rozvíjať. Preto pokiaľ súd prvej inštancie ustálil, že je potrebné upraviť styk navrhovateľky s maloletými deťmi (obe v čase jeho rozhodovania), mal rozsah tohto styku určiť v súlade s návrhom. Keďže tak súd prvej inštancie neučinil, odvolaciemu súdu nezostávalo nič iné, než rozsudok v tejto časti zmeniť a upraviť styk navrhovateľky s maloletou N. v takom rozsahu, v akom to žiadala vo svojom návrhu, vzhľadom na postoj a záujem maloletej.

21. Vo vzťahu k N., odvolací súd konštatuje, že táto v čase vydania rozhodnutia súdom prvej inštancie bola maloletá, avšak v odvolacom konaní nadobudla plnoletosť, preto odvolací súd vo vzťahu k nej konanie zastavil.

22. Keďže napadnutým rozsudkom nebolo rozhodnuté o trovách prvoinštančného konania, o týchto a zároveň o trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd postupom podľa ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 52, § 2 ods. 1 CMP tak, že žiadnemu z účastníkov konania náhradu trov nepriznal.

23. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona číslo 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov § 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).